

(301ENG21)

B.A./B.Com./B.B.A. DEGREE EXAMINATION, FEBRUARY 2024.

Third Semester

ENGLISH — A COURSE IN CONVERSATIONAL SKILLS

Time : Three hours

Maximum : 70 marks

1. Answer any THREE. (3 × 5 = 15)
  - (a) What, according to Nehru, is the future of India?
  - (b) How is India's history summed up in 'A Tryst with Destiny'?
  - (c) What is the secret of America's progress?
  - (d) What are the dreams America has?
  - (e) What is Steve Jobs first story about?
2. Answer any THREE. (3 × 5 = 15)
  - (a) What changes did Abdul Kalam notice between the past and the present?
  - (b) What are Nelson Mandela's views on anger and revenge?
  - (c) Why does Steve jobs say we got to find what we love?
  - (d) Sum up Kalam's advice on failure.
  - (e) What are JRD's views on business in India?
3. Construct a dialogue of greeting congratulating your friend on his success. (4)
4. Introduce yourself to the interviewer. (4)
5. You have some doubts in your subject, request your teacher to clear your doubts. (4)
6. Seek information from the railway booking clerk about the next train to Delhi. (4)
7. Agree with your friend. (5)

Sindu : The traffic in the town is worse than every today.

Bindu : _____

Sindu : I think it'd be better to postpone the meeting till next week.

Bindu : _____

Sindu : Its getting late. I think we'd better go home.

Bindu : _____

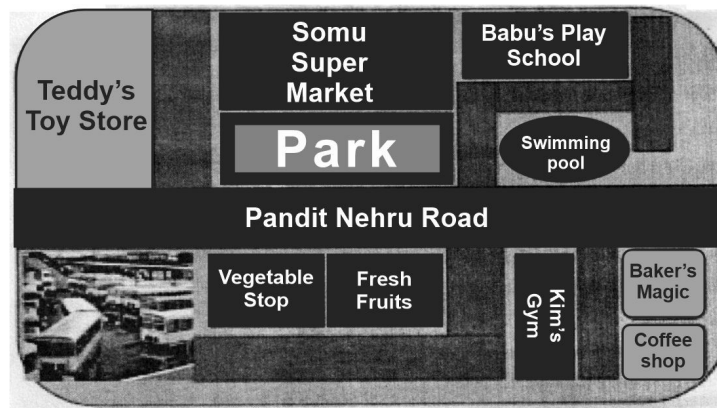
Sindu All public transport in cities should be free.

Bindu : _____

Sindu : The 1960s were the best decade for music.

Bindu : _____.

8. Write a conversation/dialogue between you and your mother to send money for your payment of fees. (4)
9. With the help of the diagram direct your friend, Sujatha is at 'Coffee shop'. She has to pick up her daughter at Babu's play school. Give her instructions. (3)

10. List any five debate points to support the topic given.
'Are uniforms necessary in educational institutions'. (4)
11. With the help of hints given below describe a college cricket match.
Students – cricket bats – dress code – umpire – practice – audience – joy – exhilaration. (4)
12. Write a role play between you and your manager about the recent project you completed. (4)

(302TEL21)

B.A./B.Com./B.B.A. DEGREE EXAMINATIONS, FEBRUARY 2024.

Third Semester

General Telugu

SECOND LANGUAGE – TELUGU – SRUJANATHMAKA RACHANA

Time : Three hours

Maximum : 70 marks

విభాగము అ - (5 × 4 = 20 మార్కులు)

ఈ క్రింది వానిలో ఐదింటికి సంక్షిప్త సమాధానాలు వ్రాయండి.

8వ ప్రశ్న తప్పనిసరి.

1. భాష - నిర్వచనాలు.
2. వాక్య - లక్షణాలు.
3. పదం - పదాంశం స్వరూపాలు.
4. కవి విశిష్టతను తెల్పండి.
5. వ్యాసం - లక్షణాలు.
6. కవిత్వ హేతువుల్లో “ప్రతిభ” విశిష్టత.
7. లక్ష్యభాష.
8. క్రింది అంశాన్ని తెలుగులోనికి అనువదించి రాయండి:

Our motherland should be our first and highest consideration. Welfare of the Nation is our own welfare. Therefore, let us willingly be ready to offer up even our own lives for our country.

విభాగము ఆ - (5 × 10 = 50 మార్కులు)

క్రింది వానికి వ్యాసరూప సమాధానాలు రాయండి :

9. (a) భాషా స్వరూపాన్ని తెలియ జేయండి.

లేదా

(b) అర్థాలను అనుసరించి ఏర్పడే వాక్యాలను తెలపండి.

10. (a) ఉత్తమ కవిత్వ లక్షణాలను తెలపండి.

లేదా

(b) కథానిక పరిణామాన్ని తెలపండి.

11. (a) అనువాదం స్వరూప స్వభావాలను, ప్రమాణాలను తెల్పండి.

లేదా

(b) అనువాద పద్ధతులను వివరించండి.

12. (a) ముద్రణా మాధ్యమం పరిధి, వికాసాలను పేర్కొనండి.

లేదా

(b) తెలుగు భాషలో పత్రికల వర్గీకరణను వ్రాయండి.

13. (a) మాధ్యమాల విస్తృతిని వివరించండి.

లేదా

(b) టెలివిజన్ రచనలో ఉపయోగించే భాష ఎలా ఉండాలి?

(302HIN21)

B.A./B.Com./B.B.A. DEGREE EXAMINATION, FEBRUARY 2024.

Third Semester

SECOND LANGUAGE — HINDI – POETRY

Time : Three hours

Maximum : 70 marks

1. निम्नलिखित गद्यांशों में से किन्हीं दो की सप्रसंग व्याख्या कीजिए।
(2 × 5 = 10)
  - (a) जाति न पूछो साधू की, पूछ लीजिए ज्ञान।
मोल करो तलवार का, पड़ा रहन दो म्यान॥
  - (b) तरूवर फल नहीं खात हैं, सरवर पियर्हि न पान।
जहि रहीम परकाज हित, संपति संचहि सुजान।
  - (c) हमें जीवनाधार अन्न तू ही देती है,
बदले में कुछ नहीं किसी से तू लेती है।
  - (d) नहीं छायादार
पेड़ वह जिसके तले बैठी हुई स्वीकारः
2. किसी एक कवि का जीवन परिचय दीजिए। (1 × 10 = 10)
  - (a) रहीम
  - (b) सूर्यकांत त्रिपाठी निराला
  - (c) प्रो. पी. आदेश्वर राव
3. किसी एक कविता का सारांश लिखिए। (1 × 10 = 10)
  - (a) मातृभूमि कविता की विशेषताएँ लिखिए।
  - (b) तोड़ती पत्थर कविता का सारांश लिखिए।
4. किसी एक साहित्यिक विषय पर विश्लेषणात्मक उत्तर लिखिए।
(1 × 10 = 10)
  - (a) ज्ञानाश्रई शाखा की विशेषताएँ प्रस्तुत करते हुए उस शाखा के कुछ प्रमुख कविताएँ का परिचय दीजिए।
  - (b) प्रेमाश्रई शाखा की विशेषताएँ प्रस्तुत करते हुए उस शाखा के कुछ प्रमुख कवियों का परिचय दीजिए।

5. किसी एक विषय पर सामान्य निबंध लिखिए। (1 × 10 = 10)

- (a) बेकारी की समस्या
- (b) कंप्यूटर
- (c) साहित्य और समाज

6. निम्नलिखित वाक्यों में से किन्हीं पाँच का हिन्दी में अनुवाद कीजिए।

(5 × 2 = 10)

- (a) Always speak the truth.
- (b) Please sign here.
- (c) Try it once again
- (d) She works at a Bank.
- (e) I will be back at 10 o'clock
- (f) Rama was dancing.
- (g) Human helps to god helps
- (h) Tomorrow is Sunday.

7. किसी एक अंश पर टिप्पणी लिखिए। (1 × 10 = 10)

- (a) परिपत्र की परिभाषा दीजिए।
- (b) ज्ञापन किसे कहते हैं, उसकी विशेषता क्या है?

(302HIN21)

(302SAN21)

B.A./B.Com./B.B.A. DEGREE EXAMINATION, FEBRUARY 2024.

Third Semester

Sanskrit

SECOND LANGUAGE – SANSKRIT – DRAMA, UPANISHAD, ALANKARA AND
HISTORY OF LITERATURE

Time : Three hours

Maximum : 70 marks

सूचना - प्रथम प्रश्नः संस्कृतभाषायाम् एवं समाधेयाः।

Q. No. 1 should be answered in Sanskrit only.

प्रथमो भागः (20 marks)

1. पञ्चानां लघुसमाधानानि लिखत। (5 × 2 = 10)
  - (a) पाण्डवाः कीदृशाः ?
  - (b) माता कीदृशी ?
  - (c) श्रुतिवचनं किम् ?
  - (d) गान्धिमहाशयस्य सङ्कल्पबलं किम् ?
  - (e) उपनिषद् इति शब्दस्य अर्थः कः ?
  - (f) काभ्यां न प्रमदितव्यम् ?
  - (g) त्रिविधा श्रद्धा का ?
  - (h) किं शरीरं तपः ?
  - (i) मध्यमव्यायोगे मध्यमौ कौ ?
  - (j) धर्ममूलं किम् ?
2. पञ्चानां ससन्दर्भं वाक्यानि लिखत। (5 × 2 = 10)
  - (a) द्विजोत्तमाः पूज्यतमाः पृथिव्याम्।
  - (b) दण्डं यथार्थमिह धारयितुं समर्थाः।
  - (c) जात्या राक्षसी, न समुदाचारेण।
  - (d) द द द - दाम्यत, दत्त, दयध्वमिति।
  - (e) सत्यं वद। धर्मं चर।

- (f) स्वाध्यायप्रवचनाभ्यां न प्रमदितव्यम्।
(g) एष आदेशः। एष उपदेशः ---- एतदनुशासनम्।
(h) वनं निवासाभिमतं मनस्विनाम्।

द्वितीयो भागः (50 marks)

सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।

3. (a) केशवदासस्य कुटुम्बः कथं भीमेन अभिरक्षितः ?

(1 × 10 = 10)

अथवा

- (b) भीमघटोत्कचयोः शीलं लिखत।

4. (a) गान्धिमहाशयस्य सङ्कल्पबलं विशदयत। (1 × 10 = 10)

अथवा

- (b) गान्धिमहाशयस्य आदर्शगुणान् पाठ्यभागानुसारं विशदयत।

5. (a) शिक्षावल्याः एकादशानुवाकस्य प्रयोजनं लिखत।

(1 × 10 = 10)

अथवा

- (b) भगवद्गीतायां सप्तदश अध्यायस्य सारं विशदयत।

6. द्वौ अलङ्कारी लक्ष्यलक्षण समन्वयं कुरुत। (2 × 5 = 10)

- (a) अनन्वयः
(b) दीपकम्
(c) दृष्टान्तः
(d) अर्थान्तरन्यासः

7. द्वयोः लघुविवरणं कुरुत। (2 × 5 = 10)

- (a) भरतः
(b) भारविः
(c) शङ्कराचार्यः
(d) दण्डी

(303LSC21)

B.A./B.Com./B.B.A. DEGREE EXAMINATIONS,
FEBRUARY 2024

Third Semester

Life Skill Course :
PERSONALITY DEVELOPMENT AND LEADERSHIP

Time : One and half hours

Maximum : 50 marks

SECTION A – (4 × 5 = 20 marks)

Answer any FOUR questions.

1. Human Personality.
మానవ వ్యక్తిత్వము.
2. Meaning of Personality.
వ్యక్తిత్వము యొక్క అర్థము.
3. Building Self Confidence.
ఆత్మవిశ్వాసాన్ని నిర్మించుట.
4. Self Report Techniques.
స్వయం నివేదిక పద్ధతులు.
5. Democratic leader.
ప్రజాస్వామ్యయుత నాయకుడు.
6. Efficient Teams.
సమర్థవంతమైన సమూహాలు.
7. Leadership qualities of Prakasam Pantulu.
ప్రకాశం పంతులు యొక్క నాయకత్వ లక్షణాలు.
8. Determinants of Personality.
వ్యక్తిత్వ నిర్ధారకములు.

SECTION B – (3 × 10 = 30 marks)

Answer any THREE questions.

9. Define 'personality'. What are the major five traits of personality?
'వ్యక్తిత్వాన్ని' నిర్వచించుము. వ్యక్తిత్వము యొక్క ముఖ్య అయిదు లక్షణాలెవవి?
10. What is the process involved in Assessment of personality?
వ్యక్తిత్వ మదింపులో ఇమిడి ఉన్న ప్రక్రియ ఏమిటి?
11. Outline the skills which are required to enhance personality.
వ్యక్తిత్వాన్ని వృద్ధి చేయుటకు అవసరమైన సామర్థ్యాలను గురించి తెలుపుము.
12. Examine the various characteristics of leadership.
నాయకత్వము యొక్క వివిధ లక్షణాలను పరిశీలించండి.
13. What are the leadership qualities of Dr. B.R. Ambedkar?
Dr. B.R. అంబేద్కర్ యొక్క నాయకత్వ లక్షణాలెవవి?
14. What are the leadership qualities of Mahatma Gandhi?
మహాత్మా గాంధీ యొక్క నాయకత్వ లక్షణాలెవవి?

(303LSC21)

(304LSD21)

B.A./B.Com./B.B.A. DEGREE EXAMINATIONS,
FEBRUARY 2024.

Third Semester

LIFE SKILL COURSE: ENVIRONMENTAL EDUCATION

Time : One and half hours

Maximum : 50 marks

SECTION A – (4 × 5 = 20 marks)

Answer any FOUR questions.

1. Land Degradation.
భూ క్షీణత.
2. Renewable Energy Resources.
పునరుత్పాదక శక్తివనరులు.
3. Natural Calamities.
ప్రకృతి సిద్ధమయిన అవరోధాలు.
4. Types of Pollution.
కాలుష్యము యొక్క రకములు.
5. Forest Conversation Act.
అడవుల సంరక్షణ చట్టము.
6. Conflicts over water.
నీటికి సంబంధించి సంవాదాలు.
7. Overexploitation of Ground water.
భూగర్భ జలాల అతి వినియోగము.
8. Need to Protect Environment.
పర్యావరణాన్ని రక్షించు ఆవశ్యకత.

SECTION B – (3 × 10 = 30 marks)

Answer any THREE questions.

9. Examine the scope and importance of Environmental Education.
పర్యావరణ విద్య యొక్క పరిధి మరియు ప్రాముఖ్యతలను పరిశీలించండి.
  10. Examine the negative impact Human Population growth on Environment.
పర్యావరణంపై మానవ జనాభావృద్ధి యొక్క ప్రతికూల ప్రభావాన్ని పరిశీలించండి.
  11. Outline the issues involved in solid waste management.
ఘన వ్యర్థ నిర్వహణలో ఇమిడి ఉన్న అంశాల గురించి తెలుపుము.
  12. What are the objectives of Environmental Protection Act?
పర్యావరణ భద్రతా చట్టము యొక్క ఉద్దేశ్యాలు?
  13. What measures are required to control water pollution?
నీటి కాలుష్యాన్ని నియంత్రించుటకు అవసరమయిన పద్ధతులు?
  14. Briefly write about Water Resources in India.
భారతదేశంలో నీటి వనరుల గురించి క్లుప్తంగా వ్రాయండి.
-

(304LSD21)

(305SDH21)

B.A./B.Com./B.B.A. DEGREE EXAMINATION,
FEBRUARY 2024.

Third Semester

SKILL DEVELOPMENT :
FINANCIAL MARKETS

Time : One and half hours

Maximum : 50 marks

SECTION A – (4 × 5 = 20 marks)

Answer any FOUR questions.

1. Concept of Financial Market.

విత్త మార్కెట్టు యొక్క భావన.

2. Debentures.

ఋణ పత్రాలు.

3. Debt Market.

ఋణ మార్కెట్టు.

4. Certificate of Deposit.

డిపాజిట్ సర్టిఫికేట్టు.

5. Equity Market.

ఈక్విటీ మార్కెట్టు.

6. Indigeneous Bankers.

దేశీయ బ్యాంకర్లు.

7. Secondary Market.

ద్వితీయ మార్కెట్టు.

8. SEBI.

సెబి.

SECTION B – (3 × 10 = 30 marks)

Answer any THREE questions.

9. What are the characteristics of Financial Markets?
విత్త మార్కెట్ల యొక్క లక్షణాలెవవి?
  10. Outline the various components of Indian Financial system.
భారతీయ విత్త పద్ధతి యొక్క వివిధ అంతర్భాగాలను తెలుపుము.
  11. Define 'Capital Market'. Discuss its functions.
'విత్త మార్కెట్'ను నిర్వచింపుము. దాని విధులను చర్చించండి.
  12. Distinguish between Organised Money Market and Unorganised Money Market.
క్రమబద్ధమయిన విత్త మార్కెట్టు మరియు క్రబద్ధముకాని ద్రవ్య మార్కెట్ల మధ్య విభేదించండి.
  13. Define 'Mutual Fund'. Give a classification of Mutual Funds.
'పరస్పర నిధి'ని నిర్వచింపుము. పరస్పర నిధుల యొక్క వర్గీకరణ నిమ్ము.
-

(305SDH21)

(306ECO21)

B.A. DEGREE EXAMINATION, FEBRUARY 2024.

Third Semester

ECONOMICS – 3 : DEVELOPMENT ECONOMICS

Time : Three hours

Maximum : 70 marks

SECTION A – (5 × 4 = 20 marks)

Answer any FIVE of the following.

Each question carries 4 marks.

1. Economic Growth.
ఆర్థిక వృద్ధి.
2. Poverty.
పేదరికము.
3. Economic inequality.
ఆర్థిక అసమానత.
4. Sustainable development.
స్థిరమైన అభివృద్ధి.
5. Economic development.
ఆర్థికాభివృద్ధి.
6. Public sector.
ప్రభుత్వ రంగము.
7. Balanced growth.
సంతులిత వృద్ధి .
8. IBRD functions.
IBRD విధులు.

SECTION B – (5 × 10 = 50 marks)

Answer the following questions.

Each question carries 10 marks.

9. (a) What are the measurements of economics of economic development and explain its limitations?

ఆర్థికాభివృద్ధి యొక్క కొలతలు ఏమిటి మరియు దాని పరిమితులను వివరించుము.

Or

- (b) Explain the concepts of sustainable development and inclusive growth.

సుస్థిర అభివృద్ధి భావనను మరియు సమ్మిళిత వృద్ధిని వివరించుము.

10. (a) What are the characteristics of under development countries with reference of Indian Economy?

భారత ఆర్థిక వ్యవస్థ విషయంలో అభివృద్ధి చెందని దేశాల లక్షణాలు ఏమిటి?

Or

- (b) What are the obstacles of economic development?

ఆర్థికాభివృద్ధికి అడ్డంకులు ఏమిటి?

11. (a) Explain the Rostow's stages of Economic growth.

రోస్టో యొక్క ఆర్థికాభివృద్ధి దశలను వివరించుము.

Or

- (b) Explain the Harrod Domar two sector model of growth.

హారోడ్ డొమార్ యొక్క రెండు రంగాల వృద్ధి నమూనాను వివరించుము.

12. (a) Critically examine the Balanced growth model.

సమతుల్య వృద్ధి నమూనాను విమర్శనాత్మకంగా పరిశీలించుము.

Or

- (b) What are the objectives of Niti Ayog?

నీతి ఆయోగ్ యొక్క లక్ష్యాలు ఏమిటి?

13. (a) What is the role of financial institutions for economic development?

ఆర్థికాభివృద్ధికి ఆర్థిక సంస్థల పాత్ర ఏమిటి?

Or

- (b) Discuss the disinvestment policy in India.

భారతదేశంలో పెట్టుబడుల ఉపసంహరణ విధానము గురించి చర్చించుము.

(310PAD21)

B.A. DEGREE EXAMINATION, FEBRUARY 2024.

Third Semester

Public Administration

INDIAN ADMINISTRATION

Time : Three hours

Maximum : 70 marks

SECTION A – (5 × 4 = 20 marks)

Answer any FIVE questions.

Each question carries 4 marks.

1. Constitutional frame work.
రాజ్యాంగ చట్రం.
2. Indian administration.
భారతీయ పరిపాలన నిర్వహకుడు.
3. Council of Ministers.
మంత్రి మండలి.
4. State Secretariat
రాష్ట్ర సచివాలయం.
5. Union Public Service Commission.
యూనియన్ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్.
6. Central Vigilance Commission.
కేంద్ర విజిలెన్స్ కమిషన్.
7. Election Commission.
ఎన్నికల సంఘము.
8. Election Commission powers.
ఎన్నికల సంఘం అధికారాలు.
9. Public Service Commission.
పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్.
10. Financial relations.
ఆర్థిక సంబంధం.

SECTION B – (5 × 10 = 50 marks)

Answer the following questions.

Each question carries 10 marks.

11. (a) Explain the evolution of Indian Administration during Ancient period.
ప్రాచీన కాలంలో భారత పరిపాలన విలువను వివరించుము.

Or

- (b) What are the salient features of Indian Administration?
ఇండియన్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ యొక్క ముఖ్య లక్షణాలు ఏవి?

12. (a) Explain about the prime minister and council of ministers.
ప్రధాన మంత్రి మరియు మంత్రి మండలి గురించి వివరించుము.

Or

- (b) What are the powers and functions of the President?
రాష్ట్రపతి అధికారాలు మరియు విధులు ఏమిటి?

13. (a) What are the powers of the Governor?
గవర్నరు యొక్క అధికారాలు ఏమిటి?

Or

- (b) Explain the composition and state secretariat powers and functions.
రాష్ట్ర సచివాలయము నిర్మాణము అధికారాలు, విధులను వివరించుము.

14. (a) Explain in detail about the election commission of India.
భారత ఎన్నికల సంఘం గురించి వివరంగా వివరించుము.

Or

- (b) Explain the relation between Union and the States.
యూనియన్ మరియు రాష్ట్రాల మధ్య సంబంధాన్ని వివరించుము.

15. (a) Describe the powers of Central Vigilance Commission.
కేంద్ర విజిలెన్స్ కమిషన్ యొక్క అధికారాలను వివరించుము.

Or

- (b) Describe in detail about Lokpal and Lok Ayukta.
లోక్ పాల్ మరియు లోక్ యుక్త గురించి వివరంగా వివరించుము.

(310PAD21)

(308POL21)

B.A. DEGREE EXAMINATION, FEBRUARY 2024.

Third Semester

POLITICS 3 : INDIAN GOVERNMENT AND POLITICS

Time : Three hours

Maximum : 70 marks

SECTION A – (5 × 4 = 20 marks)

Answer any FIVE questions.

1. Constituent Assembly.

రాజ్యాంగ సభ.

2. Philosophical dimensions.

తాత్విక కొలతలు.

3. Fundamental rights.

ప్రాథమిక హక్కులు.

4. State Policy.

రాష్ట్ర విధానము.

5. Prime Minister.

ప్రధాన మంత్రి.

6. Chief Minister.

ముఖ్య మంత్రి.

7. Judicial Activism.

న్యాయపరమైన క్రియాశీలత.

8. Human Rights.

మానవ హక్కులు.

9. Judicial Review.

న్యాయ సమీక్ష.

10. Coalition politics.

సంకీర్ణ రాజకీయాలు.

SECTION B – (5 × 10 = 50 marks)

Answer the following questions.

11. (a) Explain about the historical background of Constitutional development.
రాజ్యాంగ అభివృద్ధి యొక్క చారిత్రక నేపథ్యం గురించి వివరించుము.

Or

- (b) What are the salient features of Indian Constitution?
భారత రాజ్యాంగము యొక్క ముఖ్య లక్షణాలు ఏవి?

12. (a) Analyse the relationship between State and Individual.

రాష్ట్రం మరియు వ్యక్తి మధ్య సంబంధాన్ని విశ్లేషించండి.

Or

- (b) Explain in detail about fundamental rights.
ప్రాథమిక హక్కుల గురించి వివరాలను వివరించుము.

13. (a) Explain the Directive principles of State policy.

ఆదేశిక సూత్రాలను వివరించుము.

Or

- (b) Explain the composition and functioning of Union Government.
యూనియన్ ప్రభుత్వం యొక్క కూర్పు మరియు పనితీరును కనుగొనండి.

14. (a) Describe the judicial system of the country.

దేశంలోని న్యాయ వ్యవస్థను వివరించుము.

Or

- (b) What are the powers and functions of Supreme Court?
అత్యున్నత న్యాయస్థానము యొక్క అధికారాలు మరియు విధులు ఏమిటి?

15. (a) What are the powers and functions of President of India?

భారత రాష్ట్రపతి అధికారాలు మరియు విధులు ఏవి?

Or

- (b) Explain in detail about the appointment of Judges.
న్యాయమూర్తుల నియామకం గురించి వివరంగా వివరించుము.

(308POL21)